

এলিয়টৰ ‘The Hippopotamus’ : জলহস্তীৰে গীৰ্জাৰ তুলনা!

সঞ্জীৱ কুমাৰ নাথ

টি এছ এলিয়ট

১৯১৯ চনত তেওঁৰ পয়েমছনামৰ কবিতা-সংকলনত টি এছ এলিয়টে ‘The Hippopotamus’ নামৰ কবিতাটো প্ৰকাশ কৰে। সেই সময়ত এই কবিতাত এলিয়টে গীৰ্জাক উপলুঙা কৰা দেখি পঢ়ুৱৈসকল খুব বেছি আচৰিত হোৱা নাছিল, কাৰণ তেতিয়ালৈকে তেওঁৰ যিবোৰ কবিতা প্ৰকাশ হৈছিল, সেইবোৰত পঢ়ুৱৈয়ে এলিয়টে কবিতাত সৃষ্টি কৰা চৰিত্ৰসমূহৰ বা তেওঁৰ কবিতাৰ কথকৰ এক অবিশ্বাসী, সংশয়বাদী মন দেখা পাইছিল আৰু এই কবিতাটোত গীৰ্জাক উপলুঙা কৰা কথকৰ কথাতো প্ৰকাশ পাইছে সংশয়, তিক্ততা, বিতৃষ্ণা। কিন্তু গীৰ্জাক অতি কঠোৰ সমালোচনা কৰা এই কবিতাটো লিখা মানুহজনেই যেতিয়া ১৯২৭ চনত এংলো কেথলিক গীৰ্জাত যোগ দিলে তেতিয়া অনেক পঢ়ুৱৈৰ মনত বহুতো প্ৰশ্ন উঠিছিল : এলিয়ট প্ৰকৃততে আস্তিক নে নাস্তিক? তেওঁ গভীৰভাৱে বিশ্বাসী খ্ৰীষ্টান নে সংশয়বাদী? ১৯২৭ চনৰপৰা ১৯৩০, ১৯৩১ চনমানলৈ এলিয়টে লিখা ‘Journey of the Magi’, ‘Song for Simeon’, ‘Marina’, ‘Animula’ আদি কবিতা আৰু বিশেষকৈ ১৯৩০ চনত প্ৰকাশ পোৱা ‘Ash Wednesday’ পঢ়িলে তেওঁৰ ধৰ্মীয় চিন্তা-ধাৰণাৰ বিষয়ে সন্দেহ নাথাকে। ইংৰাজী সাহিত্যৰ বুৰঞ্জীত আধুনিকতাৰ বাটকটীয়া বুলি প্ৰসিদ্ধ এলিয়টৰ সংশয়বাদে পঢ়ুৱৈক আচৰিত কৰা নাছিল, কিন্তু খ্ৰীষ্টান

এলিয়টে বহুতকৈ আচৰিত কৰিছিল। আধুনিক বিপ্লৱীসত্তাই গীৰ্জাত শৰণাগত হোৱাতো হজম কৰিবলৈ সকলোৰে বাবে সহজ নাছিল। এলিয়টৰ কাব্য-জীৱনৰ শেষৰ ফালৰ আটাইতকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ সৃষ্টি 'Four Quartets' আকৌ বহুতৰ মতে তেওঁৰ সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ সৃষ্টি। বেছিভাগ সমালোচকৰ মতে এলিয়টৰ ধাৰ্মিক আৰু দাৰ্শনিক চিন্তা-ভাৱনাৰ সৈতে ভাল পৰিচিতি থাকিলেহে 'Four Quartets'ৰ সোৱাদ পোৱা যায়।

কিন্তু তেওঁৰ 'The Hippopotamus'ৰ সোৱাদ ল'বলৈ তেওঁৰ ধৰ্ম, দৰ্শন বুজাৰ বৰ বেছি প্ৰয়োজন নাই। এলিয়টৰ ধাৰ্মিক, খ্ৰীষ্টান মনটোৰ সলনি ইয়াত আমি দেখা পাওঁ গীৰ্জাক কঠোৰতম সমালোচনা কৰা এক আধুনিক বিপ্লৱী সত্তা। কবিতাটোৰ সৰল অসমীয়া অনুবাদ কৰি চাই দেখিলো তাৰ ব্যংগৰ চোক অসমীয়াতো কোনো গুণে কম নহয়।

The Hippopotamus

By T.S. Eliot (1888-1965)

The broad-backed hippopotamus
Rests on his belly in the mud;
Although he seems so firm to us
He is merely flesh and blood.

Flesh-and-blood is weak and frail,
Susceptible to nervous shock;
While the True Church can never fail
For it is based upon a rock.

The hippo's feeble steps may err
In compassing material ends,
While the True Church need never stir
To gather in its dividends.

The 'potamus can never reach
The mango on the mango-tree;
But fruits of pomegranate and peach
Refresh the Church from over sea.

At mating time the hippo's voice
Betrays inflexions hoarse and odd,
But every week we hear rejoice
The Church, at being one with God.

The hippopotamus's day
Is passed in sleep; at night he hunts;
God works in a mysterious way--
The Church can sleep and feed at once.

I saw the 'potamus take wing
Ascending from the damp savannas,
And quiring angels round him sing
The praise of God, in loud hosannas.

Blood of the Lamb shall wash him clean
And him shall heavenly arms enfold,
Among the saints he shall be seen
Performing on a harp of gold.

He shall be washed as white as snow,
By all the martyr'd virgins kist,
While the True Church remains below
Wrapt in the old miasmal mist.

হিপ' পটেমাছ

টি এছ এলিয়ট

বহল পিঠিৰ হিপ' পটেমাছ
পেট পেলাই পৰি থাকে বোকাত;
বৰ দূট যেন লাগিলেও দেখাত
সি মাত্ৰ তেজ আৰু মঙহ

তেজ-মঙহ হ'ল দুৰ্বল, আলফুলীয়া;
স্নায়বিক বিকাৰো সম্ভৱ,
কিন্তু সত্য-প্ৰতিষ্ঠিত গীৰ্জা অলৰ অচৰ
কাৰণ তাৰ ভেটি হ'ল এক পাথৰ

সাংসাৰিক লক্ষ্যত উপনীত হওঁতে
জলহস্তীৰ খোজ খৰকবৰক
কিন্তু সত্য-প্ৰতিষ্ঠিত গীৰ্জাই লাভৰ অংশ ঠিকেই পায়
এখোজো লৰচৰ নকৰাকৈয়ে

আমগছত লাগি থকা আম
ধুকি নাপায় জলহস্তীয়ে কাহানিও
কিন্তু সাগৰৰ সিপাৰৰ ডালিম আৰু আহমবগৰী
সাজু হৈ থাকে গীৰ্জাৰ তৃপ্তিৰ বাবে

সঙ্গমৰ সময়ত জলহস্তীৰ মাত
কঠুৱা আৰু কৰ্কশ হয়
কিন্তু গীৰ্জা আৰু ঈশ্বৰৰ একত্ৰৰ গীত
প্ৰতি সপ্তাহতে আমি শুনিবলৈ পাওঁ

দিনত জলহস্তী শোৱে
ৰাতি সি চিকাৰ কৰে
কিন্তু ঈশ্বৰৰ লীলা অদ্ভুত
গীৰ্জাই একেসময়তে শোৱে আৰু খায়

দেখিলোঁ পাখীলগা জলহস্তীক
জেকা মাটিৰ ওপৰেৰে উৰি যোৱা
আৰু গীত গোৱা দেৱদূতে বেৰি ধৰি তাক
উচ্চস্বৰত ঈশ্বৰৰ প্ৰশংসা কৰা

বলিৰ তেজেৰে তাক ধুই নিকা কৰি
ঈশ্বৰীয় হাতে তাক সাৰটি ধৰিব
সন্তৰ মাজত তাক দেখা যাব
সোণৰ টোকাৰিত ৰাগ তুলি থকা

বৰফ হেন বগাকৈ তাক ধোৱা হ'ব
সকলো অসুখৰাই তাক চুমা মাৰিব
কিন্তু সত্য প্ৰতিষ্ঠিত গীৰ্জা
তলতে থাকিব, পুৰণি গেলা গোলকৰ মাজতে।

ড° সঞ্জীৱ কুমাৰ নাথ গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ইংৰাজী বিভাগৰ সহযোগী অধ্যাপক। তেওঁৰ
অধ্যয়নৰ ক্ষেত্ৰসমূহ হ'ল কবিতা, আফ্ৰিকীয় সাহিত্য, অনুবাদ অধ্যয়ন, লোকসাহিত্য আৰু পাৰিপাৰ্শ্বিক
সমীক্ষা।